

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ TÌNH

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN TÂM LÝ
HỌC ĐƯỜNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ TÌNH

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN TÂM LÝ
HỌC ĐƯỜNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI

Ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. PHÙNG THỊ HẰNG

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả luận văn
Nguyễn Thị Tình

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập, nhận và triển khai nghiên cứu đề tài, hoàn thành luận văn, em đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ của quý Thầy Cô trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên.

Trước hết, em xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các thầy cô khoa Tâm lý - Giáo dục. Đặc biệt, em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Phùng Thị Hằng đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn em trong thời gian nghiên cứu để hoàn thành luận văn và có thể áp dụng có hiệu quả trong quá trình công tác.

Tác giả xin chân thành cảm ơn các đồng chí Lãnh đạo Sở GD & ĐT Lào Cai, Ban Giám hiệu các trường THPT trên địa bàn huyện Si Ma Cai đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi có được những thông tin bổ ích phục vụ quá trình nghiên cứu.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng trong quá trình nghiên cứu xong luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Tác giả mong tiếp tục nhận được ý kiến góp ý của các thầy cô giáo cùng các đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Học viên

Nguyễn Thị Tình

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn.....	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN TÂM LÝ HỌC ĐƯỜNG Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	6
1.1. Tổng quan về lịch sử nghiên cứu vấn đề	6
1.1.1. Trên thế giới.....	6
1.1.2. Ở Việt Nam.....	9
1.2. Một số khái niệm cơ bản	11
1.2.1. Quản lý.....	11
1.2.2. Tư vấn tâm lý học đường, hoạt động tư vấn tâm lý học đường	12
1.2.3. Quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường	15
1.3. Hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT	16
1.3.1. Một số đặc điểm tâm lý của học sinh THPT	16
1.3.2. Tầm quan trọng của hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT	19
1.3.3. Mục đích, nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT	20
1.4. Quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT	26

1.4.1.	Lập kế hoạch quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT.....	26
1.4.2.	Tổ chức triển khai hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT.....	27
1.4.3.	Chỉ đạo thực hiện hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT.....	28
1.4.4.	Kiểm tra, đánh giá hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT.....	30
1.5.	Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở trường THPT.....	31
1.5.1.	Các yếu tố khách quan.....	31
1.5.2.	Các yếu tố chủ quan.....	32
	Tiểu kết chương 1	34
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN TÂM LÝ HỌC ĐƯỜNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI.....		35
2.1.	Khái quát về thực trạng các trường khảo sát	35
2.1.1.	Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế, xã hội của huyện Si Ma Cai	35
2.1.2.	Khái quát về tình hình giáo dục trung học phổ thông ở huyện Si Ma Cai	35
2.2.	Mục đích, nội dung và phương pháp khảo sát thực trạng	38
2.2.1.	Mục đích khảo sát.....	38
2.2.2.	Nội dung khảo sát	38
2.2.3.	Phương pháp khảo sát và phương thức xử lý số liệu.....	38
2.3.	Kết quả khảo sát thực trạng	39
2.3.1.	Thực trạng hoạt động tư vấn tâm lý học đường tại các trường THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai	39
2.3.2.	Thực trạng quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai	53
2.3.3.	Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động TVTL học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai.....	62
2.3.4.	Đánh giá chung về thực trạng công tác tư vấn tâm lý học đường và quản lý hoạt động tư vấn học đường tại các trường THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai.....	64
	Tiểu kết chương 2	68

Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN TÂM LÝ HỌC ĐƯỜNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HUYỆN SI MA CAI, TỈNH LÀO CAI.....	69
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	69
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	69
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	69
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	69
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	70
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	70
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	71
3.2.1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho CBQL, giáo viên, học sinh về tầm quan trọng của hoạt động tư vấn tâm lý học đường và quản lý hoạt động này ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	71
3.2.2. Tổ chức bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng dựa trên năng lực về tư vấn tâm lý học đường cho đội ngũ CBQL, giáo viên tham gia hoạt động TVTL học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	75
3.2.3. Chỉ đạo đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	78
3.2.4. Chỉ đạo đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	81
3.2.5. Quản lý hiệu quả và lập kế hoạch đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật, sắp xếp thời gian hợp lý, khoa học cho hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào cai	83
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	86
3.4. Khảo nghiệm các biện pháp đề xuất	87
3.4.1. Mục đích	87
3.4.2. Nội dung và cách tiến hành	87
3.4.3. Kết quả khảo nghiệm	88
3.4.4. Tương quan giữa tính cần thiết và khả thi của các biện pháp	90
Kết luận chương 3	92
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	93
1. Kết luận	93
2. Khuyến nghị	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO	96
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

BDGV	: Bồi dưỡng giáo viên
CBQL	: Cán bộ quản lý
CSVC	: Cơ sở vật chất
ĐBKk	: Đặc biệt khó khăn
GD	: Giáo dục
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
PHHS	: Phụ huynh học sinh
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
TVHĐ	: Tư vấn học đường
TVTlHĐ	: Tư vấn tâm lý học đường

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng:

Bảng 2.1.	Mạng lưới trường lớp HS, GV THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai năm học 2018 - 2019.....	36
Bảng 2.2.	Xếp loại học lực của HS THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai năm học 2018-2019.....	37
Bảng 2.3.	Xếp loại hạnh kiểm của HS THPT huyện Si Ma Cai năm học 2018-2019.....	37
Bảng 2.4.	Nhận thức của các khách thể điều tra về tầm quan trọng của hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	40
Bảng 2.5.	Đánh giá của các khách thể điều tra về mục đích tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	42
Bảng 2.6.	Đánh giá của các khách thể điều tra về nội dung tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	44
Bảng 2.7.	Đánh giá của các khách thể điều tra về hình thức tổ chức hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT trên địa bàn huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	47
Bảng 2.8.	Đánh giá của các khách thể khảo sát về phương pháp tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	49
Bảng 2.9.	Nhu cầu của học sinh về chủ thể thực hiện hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	51
Bảng 2.10.	Đánh giá của các khách thể điều tra về nội dung kế hoạch quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	53
Bảng 2.11.	Đánh giá của các khách thể điều tra về biện pháp tổ chức hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	56
Bảng 2.12.	Đánh giá của các khách thể điều tra về biện pháp chỉ đạo thực hiện hoạt động TVTL học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	58
Bảng 2.13.	Đánh giá của các khách thể điều tra về biện pháp kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động TVTL học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai tỉnh Lào Cai.....	60

Bảng 2.14. Đánh giá của khách thể điều tra về các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động TVTL học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai.....	62
Bảng 3.1. Khảo nghiệm tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	88
Bảng 3.3. Mức độ tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	90

Biểu đồ:

Biểu đồ 3.1. Tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động tư vấn tâm lý học đường ở các trường THPT huyện Si Ma Cai, tỉnh Lào Cai	89
---	----